

Dinsdag 31 december 1918 – ochtendeditie

Het Belgische kiesrecht.

Brussel, 30 december. Baron de Broqueville, minister van binnenlandse zaken, heeft vandaag een ontwerp ingediend, door de koning en alle ministers ondertekend, hetwelk het stemrecht toekent aan alle Belgen met inbegrip van de militairen van 21 jaar af, die op 1 januari 1919 zes maanden in dezelfde gemeente hebben gewoond. De kiezers in de verwoeste streken zullen in de naast bijzijnde gemeente worden ingeschreven.

België.

Het dagelijks bestuur der onderwijsvereniging Diesterweg te Antwerpen heeft een verzoekschrift ingediend om in het Vlaamse deel van het land het openbare zowel als het bijzondere onderwijs uitsluitend in het Vlaams te laten geven, het bestuur in alle onderdelen voor de bewoners daarvan uitsluitend in het Vlaams te doen uitoefenen, de Vlaamse militairen in het Vlaams bevelen te doen verstrekken en de wetten in het Vlaamse gebied volledig in het Vlaams toe te passen.

Theodor, lid van de kamer, die de Duitsers hadden gedeporteerd, is met algemene stemmen als deken der orde van advocaten en burgemeester Max als lid van de raad van de orde te Brussel verkozen.

De Echo Belge en het Belgisch Dagblad, welke gedurende de oorlogsjaren onderscheidenlijk in Amsterdam en Den Haag zijn uitgegeven, zijn heden voor het laatst verschenen.

In De Toorts treffen wij een uitvoerige open brief aan Emile Vandervelde aan, minister van justitie, afgezonden door het Vlaams Comité. Aan het slot van de brief wordt gezegd:

Heer minister, uw Franse opvoeding en de invloed van het Fransgezind midden waarin u leeft, hebben verhinderd door te dringen tot de kern van het Vlaamse vraagstuk. Onze strijd is in de grond niets anders dan de opstanding van de Vlaamse democraten tegen de verderfelijke heerschappij der verfranse bourgeoisie in Vlaanderen, waaraan de Waalse bevolking, misschien onbewust, haar steun verleent.

In naam der Vlaamse democratie doen wij een beroep op uw rechtvaardigheidszin en op uw volksgezind hart.

Het gerecht moet zijn loop hebben. De activisten vrezen het licht der waarheid niet, doch ze willen als mensen behandeld worden.

Daarom vragen wij u, dat u als minister van justitie maatregelen zou nemen:

1. Opdat de Vlaamse activisten onmiddellijk na hun aanhouding door een bevoegd rechter ondervraagd zouden worden en, bij gebleken onschuld, onverwijld op vrije voeten gesteld worden;
2. Dat alleen verantwoordelijke personen vervolgd worden en ondergeschikte bedienden hun vrijheid behouden;
3. Dat de aangehouden en als politieke gevangenen opgesloten worden: dat ze het bezoek van hun familieleden, alsook dagelijkse levensmiddelen en studieboeken mogen ontvangen;

4. Dat het onderzoek bespoedigd zou worden opdat de preventieve gevangenis niet langer zou duren dan strikt noodzakelijk is.

Na een vergadering van de Belgische kamer, die ik in de loop van deze maand de Brussel bijwoonde, aldus Leonce du Castillon in het Belgisch Dagblad, vroeg ik me af: vertegenwoordigt die kamer nog het land?

Anderen zullen zich eveneens die vraag gesteld hebben. Afgezien van de verlenging van de verstreken mandaten der leden, bedoel ik de geest die er heerst. Sommige sprekers voerden het woord nog in de geest van voor de oorlog, toen de Belgen mekaar nog om futiliteiten in het haar vlogen. Men ziet, men hoort en men voelt nochtans dat het Belgische volk anders denkt en spreekt dan het oude parlement. Wat men in de beide kamers mist is de generatie, die het land verdedigd en verlost heeft, vooral die generatie, welke strijdt met de wapens in de vuist.

Het is te hopen dat het algemeen kiesrecht op 21 jaar tot gevolg zal hebben, dat de besten van dit geslacht naar het parlement worden gestuurd, hetwelk een verjongingskuur hoogst nodig heeft. Pas dan zullen de kamers kunnen spreken en handelen uit naam van het volk.

De politieke, sociale, economische en ethische heropbouw van België vergt mannen van hun tijd, om die resultaten aan te durven en uit te voeren.

Dinsdag 31 december 1918 – avondeditie

Nederland en België.

Onze correspondent te Brussel heeft gisteren in een telegram melding gemaakt van het jongste artikel, dat de XXe Siècle, het Brusselse blad, aan "de kwestie van de Schelde" wijdt. Ter aanvulling van het telegram van onze correspondent laten wij hier nog het slot van het artikel van de XXe Siècle waarin het blad zijn betoog samenvat, volgen:

Men kan zich niets wonderlijkers voorstellen, dan de wijze, waarop in deze streek onze grenzen getrokken zijn. De conferentie van Londen zou zich waarschijnlijk met zulk een absurde combinatie niet opgehouden hebben, indien, vervuld met wantrouwen jegens het koninkrijk, waarvan ze de geboorteakte opmaakten, zij niet erop uit geweest was de wijzigingen, aangebracht in de schikkingen van 1815 tot een minimum te beperken en een toestand had willen kristalliseren, die zonder haar enigszins brutale tussenkomst in 1830 wel verschillend zou geweest zijn.

In het bijzonder in het volkenrecht zijn de vrijheid, het volledige gebruik van het recht onafscheidelijk van de soevereiniteit. Wil België in oorlogstijd vrijelijk van de Schelde gebruik kunnen maken, dan moet het tegenover de naties niets slechts een persoonlijk maar ook een reëel recht kunnen laten gelden. Elke andere combinatie zou Nederland er aan blootstellen in oorlogstijd een zware en gevaarlijke verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Wij zijn thans, door een eigenaardige ommekeer der dingen, bijna de garanten van de onafhankelijkheid van Nederland. Wat zou er van die onafhankelijkheid geworden zijn zo we ons door een overwinnend Duitsland hadden laten verzwelgen? Is het niet bekend, dat de eerezucht der al-Duitsers zo ver ging, dat ze de

grenzen van het Duitse Rijk wilden uitbreiden van de Zuiderzee tot Vlissingen, zodat ze de hele kust tot aan Calais zouden beheersen?

Reuter seint uit Londen:

Een medewerker van Reuter heeft een onderhoud gehad met Louis Franck, de Belgische minister van koloniën, die aangaande de betrekkingen tussen België en Nederland heeft verklaard: wij wensen oprecht onze goede betrekkingen met Nederland te handhaven. De kwesties, welke onlangs zijn gerezen, zijn aangelegenheden, die, naar ik hoop, de goede betrekkingen, welke altijd tussen de beide landen hebben bestaan, nooit zullen schaden, en waarvan de handhaving van groot gewicht is voor de wereldvrede en van voornaam belang voor de mogendheden, welke bij de onafhankelijkheid der kleine staten betrokken zijn.

De Belgische inlijvingspolitiek.

Het Engelse weekblad Nation schrijft:

De Belgische eisen aan Holland worden stilliger. Het Belgische standpunt, dat uiteengezet wordt in een officiële verklaring uit Brussel, is, dat Holland in 1839 Limburg en de linkeroever van de Schelde heeft gekregen als prijs voor haar verplichting om België te verdedigen. De oorlog heeft getoond, dat Holland niet in staat en niet bereid is, om België te verdedigen. Daarom moet het Limburg en de linkeroever van de Schelde terug hebben. Ongelukkig voor de Belgische eis, is hij gegrond op een averechtse uiteenzetting van de historische feiten. Iedereen weet, dat het "vodge papier" van 1831 een traktaat was, waarbij de grote mogendheden de onzijdigheid van België waarborgen. Holland deed dit niet, en er werd op dat land geen beroep gedaan, om de verplichting tot verdediging van België te aanvaarden, en de veronderstelling, dat het Limburg en de

linkeroever van de Schelde als beloning kreeg, houdt geen ogenblik steek.

De Belgische officiële verklaring zegt vervolgens dat elke weigering van Holland om dat gebied aan België te geven, "zuiver chauvinisme" zou zijn. Duitsland had evengoed België van chauvinisme kunnen beschuldigen, omdat het besloot zich tegen de doortocht van zijn legers in 1914 te verzetten. België kan een herziening van zijn status wensen op grond van de gewijzigde toestanden als gevolg van de oorlog; als dat zo is, moet het op de vredesconferentie vertogen houden. Maar de methode, volgens welke deze eisen gesteld worden, is niet te verdedigen. Als Luxemburg zijn status wil ruilen voor een aansluiting bij België, kan het dat zeggen, maar die daad moet van dat land uitgaan.

De Schelde.

De Daily Telegraph verneemt uit Parijs, dat de Nederlandse regering er in toegestemd heeft, dat de Schelde gebruikt wordt voor het vervoer van voorraden naar de geallieerde troepen in Duitsland.

België en de geallieerden.

Londen, 30 december. Reuter verneemt dat de Belgische minister-president en de ministers van financiën en koloniën heden van hun missie te Londen in Brussel zijn teruggekeerd. Ze verklaarden over het resultaat van hun besprekingen volkomen tevreden te zijn.

Voor hun vertrek heeft een vertegenwoordiger van Reuter een onderhoud gehad met Louis Franck, minister van koloniën, die zegde, dat de financiële maatregelen voor het herstel van België en de betaling van schadevergoeding door Duitsland, worden voorbereid. Er zijn regelingen getroffen ten opzichte van de

financiële steun der geallieerden en de minister herinnerde in dit verband aan hetgeen België heeft geleden en al hetgeen er is verwoest.

Hij had verder een onderhoud gehad met Walter Long, over koloniale aangelegenheden en hij had zijn bewondering voor de Britse methode van kolonisatie betuigd. Over de terugkeer der Duitse koloniën, zegde de minister, dat dit een aangelegenheid is, waarover de grote geallieerden hebben te beslissen. Hij streeft naar volkomen ongeschondenheid van de Belgische eigen koloniën.

Belgisch Kongo.

Londen, 30 december. Reuter is bevoegd te verklaren, dat het bericht, volgens hetwelk het bezoek van de Belgische minister-president en de Belgische minister van koloniën aan Londen tot doel had te onderhandelen over de verkoop van Belgisch Kongo, volstrekt ongegrond is. Het bezoek had geen verband met Belgisch Kongo.

Volgens een draadloos bericht uit Lyon, zal de commissie der levensmiddelenvoorziening van België, thans te Rotterdam gevestigd, zich binnenkort te Antwerpen in het huis van de heer Mallinckrodt vestigen. De commissie zal de maatregelen nemen, nodig om te maken, dat de schepen met leeftocht uit Amerika rechtstreeks naar Antwerpen varen.